

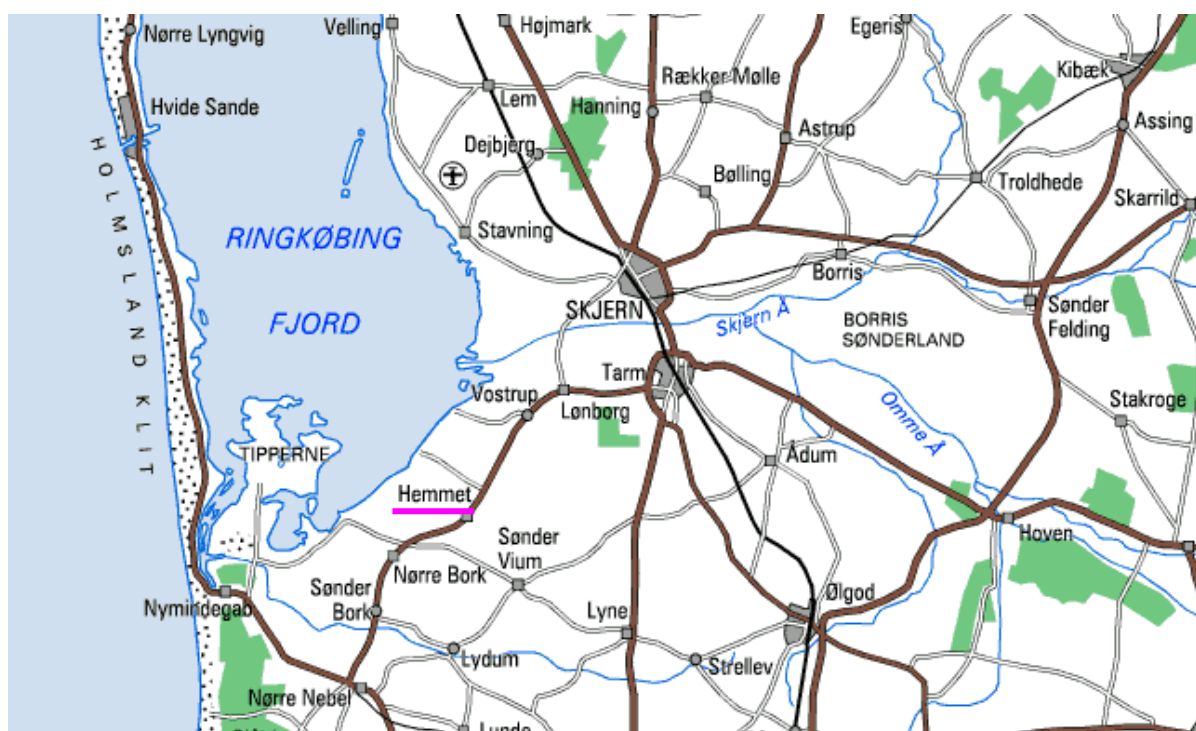
Indholdsfortegnelse

Side

Kort overblik 2
 Tidsbillede 3
 Gregers Pedersen og hustru 4
 Oversigt over kildemateriale 6
 Kildemateriale 8

Gregers Pedersen & ? -datter	Ane nr. 10096/10097
Enevold Gregersen & ? -datter Ullerup	5048/5049
Gregers Enevoldsen Hemmet	2524
Enevold G. Hemmeth Dejbjerg	1262
Kirsten Enevoldsdtr. Dejbjerg	631
Ida Pedersdtr. Hemmet	315
Margrethe Thuresdtr. Hemmet	157
Niels P. Bruun Skovby	78
Margrethe K. Nielsdtr. Vester Kærby	39
Christiane Tagesdtr. Munkebo	19
Anne K. Hansen Hvid Ellinge	9
Hans P. M. Sørensen Hjelm	4
Leo Sørensen Åbyhøj	2
Grete A./Emil H. Sørensen Lind/Værløse	1

ENEVOLD GREGERSEN & -DATTER

Enevold Gregersen er født mellem 1530 og 1540 i Hemmet som søn af sognepræsten i Hemmet-Sønder Vium Gregers Pedersen.

Enevold Gregersens hustru kendes ikke.

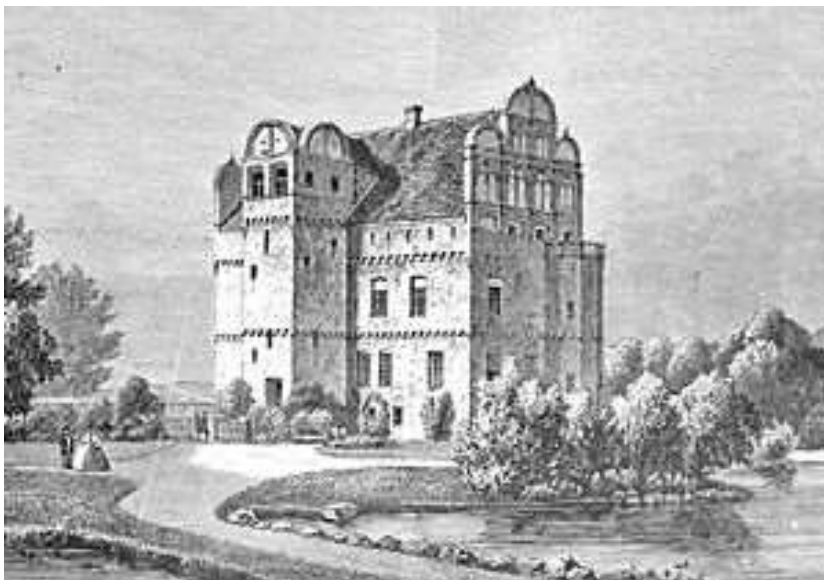
Enevold Gregersen og hustru er formentlig blevet gift omkring 1570. De fik mindst 4 børn, måske alle født i Ullerup. Enevold Gregersen døde i 1584.

Tidsbillede.

Enevold Gregersen og hustru har levet mens kongerne Christian III og Frederik II var landets regenter.

Christian III (1534-1559) blev i sin ungdom stærkt påvirket af lutherske tanker. Han styrede først Tønning og Haderslev len og indførte reformationen dør. Et år efter faderens død, der udløste borgerkrigen fra 1534 til 1536, den såkaldte "Grevens fejde", blev han af en del af de danske rigsråder og lavedelsmænd opfordret til at modtage kronen. "Grevens fejde" endte, da Christian III i august 1536 holdt sit indtog i et af belejring udsultet København. I oktober samme år afholdtes dén herredag, hvor kongen erklærede sin højhedsret over den danske kirke. Kirkegodset blev inddraget, og den nu lutherske kirke samt skole og fattigvæsen var herefter under kronen.

Frederik II (1559-1588) var regent i en tid, hvor man gik fra at basere handel, afgifter og administration på naturalier til at basere dem på udmøntede penge. Dette resulterede i økonomisk fremgang, især for adelen. På den tid havde et adelsgods en hovedgård, mens et krongods havde en ladegård. For disse godser måtte de nærboende fæstebønder udføre deres tvungne "dagværk", også kaldet hoveri, der ikke som landgilden var en fastsat ydelse, men kunne forøges uden at bønderne kunne afværge det. Adelen styrke gav sig udtryk i bygningen af nogle prægtige herregårde rundt omkring i landet.

Hesselagergård

Enevold Gregersen og hustru.

Kirketomten, hvor Ullerup kirke lå indtil nedrivningen i 1655-1656, set fra nord

Enevold Gregersen opholder sig i sin ungdom nogle år til søs som præst for kongens admiraler, men da han ikke mere kan tjene til livets ophold ved dette, bliver der i 1568 tillagt ham en understøttelse af Riberhus slot, og året efter får han forleningsbrev på nogle enge ved Ribe. Samme år får han embedet som sognepræst for Ullerup og Vejlby sogn ved den senere by Fredericia. Han bliver tillige provst i Elbo herred.

Enevold Gregersen og hustru får mindst følgende børn, alle født i Ullerup:

- ca. 1570	Gregers Enevoldsen
- ca. 1575	Laurits Enevoldsen
- 1570/1575	Kirstine Enevoldsdatter
- 1570/1575	Ursula Enevoldsdatter.

Sønnen Gregers Enevoldsen (ane nr. 2524) bliver sognepræst i Hemmet-Sdr. Vium sogn, og gift med en datter af sognepræsten i Dejbjerg-Hanning, Kirstine Hansdatter (ane nr. 2525).

Laurits Enevoldsen må være "the missing link" mellem Enevold Gregersen i Ullerup og Enevold Lauritsen i Bylderup, selv om han ikke er dokumenteret. Mest sandsynligt er det, at han var borger i Ribe og døde ret ung. Sønnen Enevold Lauritsen bliver sognepræst i Bylderup sogn i Slogs herred.

Kirstine og Ursula Enevoldsdatter omtales i 1592, da de sammen med broderen Gregers Enevoldsen afhændede nogle boder i Puggårdsgade i Ribe til Peder Hegelund.

Enevold Gregersen dør i 1584. Hans hustru gifter sig efter hans død med borger i Ribe Rasmus Mouridsen.

Oversigt over kildemateriale.

1. Dansk præstehistorie, af S. F. Wiberg	1870
2. Præsteslægten Hemmet i fem led, af Carl
Langholz, PhT.	1985
3. Gejstligheden i Slesvig-Holsten, af
Otto F. Arends	1932
4. Ullerup kirkes historie	

I det følgende refererer tallene i () til ovennævnte kilde-
materiale- numre.

Kildemateriale.

(2) Præsteslægten Hemmet i fem led:

Enevold Gregersen må være født ca. 1530/1540 og død 15.feb.1584. Han må anses for at være søn af Hr. Gregers Pedersen i Hemmet. I sin ungdom tjente han nogle år til søs som præst for kongens admiraler, men da han ikke mere havde underhold herved, blev der ved åbent brev af 15.oktober 1568 tillagt ham en nærmere angivet understøttelse af Riberhus slot, indtil han kunne få kald. 6.juni 1569 fik han forleningsbrev på nogle enge ved Ribe. Fra 7.september 1569 til sin død var han sognepræst i Ullerup og Vejlby ved et senere Fredericia og tillige provst i Elbo herred. Hans hustrus navn kendes ikke, men hun blev efter mandens død gift med Rasmus Mouridsen, borger i Ribe. Der må have været mindst 2 sønner og 2 døtre.

(1) Dansk præstehistorie:

Ullerup og Vejlby sogne, Elbo herred, Veile amt, Ribe stift.

2. 7.sep.1569 blev Enevold Gregersen sognepræst, død 1584.

Ved fredericias anlæggelse blev Ullerups kirke nedbrudt.

Vejlby blev anneks til Trinitatis kirke i Fredericia.

Helsingør sogn, Skt. Mariæ kirke.

13. 18.3.1740. Christopher Johannes Bluhme, 1751 tysk hofpræst.

Vajsenhuset, København.

1. 2.1.1728. Professor Enevold Nicolaisen eller Nielsen Ewald, født i Højst, Tønder amt, 29.8.1696. Fader Niels Ewald. Gift 1730 med Maren Wulf. Var den første danske præst, som bragte pietismen på prædikestolen. Søn: Den berømte digter Johannes Ewald.

(3) Gejstligheden i Slesvig-Holsten:

Bylderup sogn.

Enevold Lauritsen (Ribe), 16xx-1660, præst i Bylderup 1631-1660, gift 2. gang med Katherina, datter af Johannes Hansen Prætorius. Formentlig far til Laurits Ewald, far til Niels Ewald, svigerfar til Gjøde Laurentsen.

Gjøde (Ægidius) Laurentsen, Ribe, 1637-1698, præst i Bylderup 1661-1698, gift med Mette, datter af Enevold Lauritsen, far til Christen Gjødesen, Ewald Gjødesen, og Johan Gjødesen.

Ewald (Enevold) Gjødesen, 16xx-1732, præst i Bylderup 1698-1732, søn af Gjøde Laurentsen, formentlig svigerfar til Christopher Blume.

Dagesbøl sogn.

Laurentius Ewald(sen), 1643-1698, præst i Dagesbøl 1668-1698, formentlig søn af Enevold Lauritsen og Katherina Prætorius, far til Andreas Ewald, Johann Ewald, og formentlig Broder Ewald.

Andreas Ewald, 1687-1741, præst i Dagesbøl 1727-1741, søn af Laurits Ewald.

Højst sogn.

Niels Enevoldsen (Ewald), 1658-16.11.1733, præst i Højst 1702-1732, søn af Enevold Lauritsen og Katherina Prætorius, gift 1694 med Mette Magdalena Johannesdtr. Prætorius, forgængerens datter, far til Enevold Ewald, præst ved Vajsenhuset i København, svigerfar til Esben Petersen Hørup.

Esben Petersen Hørup (Als), ca.1697-1737, præst i Højst 1732-1737, gift 1732 i Højst med Mette Magdalena, datter af Niels Ewald.

Nicolaus Knutzen, 1715-1789, præst i Højst 1742, præst i Tønder 1788-1789, gift 1. gang 1742 med Dorothea Kathrine, datter af Johannes Gjødesen.

Neuenkirchen sogn.

Broder Ewald, 16xx-1709, diakon i Neuenkirchen 1697-1709, formentlig søn af Laurits Ewald, måske far til Ernst Adolf Ewald.

Elmschlagen sogn.

Ernst Adolf Enewald, 17xx-1757, præst i Elmschlagen 1739-1757, måske søn af Broder Ewald.

Rendsborg sogn.

Jophann Ewald, 16xx-1741, præst ved Christ. kirke i Rendsborg 1728-1741, far til Heinrich Chr. Gottfried Ewald.

Brokdorff sogn.

Heinrich Christen Gottfried Ewald, 1728-1780, præst i Brokdorff 1756-1780.

Varnæs sogn.

Bertel Christen Gjødesen (Ægidius), præst i Varnæs 1701-1733, søn af Gjøde Laurentsen.

Ravsted sogn.

Johannes Gjødesen (Ægidius), 16xx-1738, præst i Ravsted 1708-1738, søn af Gjøde Laurentsen, svigerfar til Nicolaus Knutzen.

Helsingør sogn.

Christopher Blume, 1708-1782, præst i Helsingør 1740, tysk hofpræst i København 1751, kongelig konfessionarius 1778-1782, gift 1. gang med Magdalena Catharina Ægidius, formentlig datter af Gjøde Laurentsen.

(4)Ullerup kirkes historie:

ULLERUP KIRKE, NEDLAGT 1655.

Ullerup Sogn, hvis middelalderlige kirke blev nedrevet 1655-56 og "indflyttet" til den nyanlagte fæstningsby Frederiksodde, udgjorde i middelalderen et betragteligt område med seks landsbyer. Af disse blev fire, Store og Lille Ullerup, Hyby og Hannerup, nedlagt sammen med kirken og befolkningen tvangsforflyttet til Frederiksodde. De resterende byer Egum og Stoustrup i det gamle sogns vestlige del udgjorde herefter et lille "restsogn", fortsat med navnet Ullerup, hvis befolkning også søgte den danske kirke, fra 1690 kaldet Trinitatis Kirke.

Ullerup havde indtil sognets nedlæggelse i 1650'erne Vejlbj som annekssogn. Præsterne, hvoraf navnene på fire kendes i katolsk tid, boede på en fritliggende gård Pugdal. Den sidste præst, Peder Nielsen Bøgvad, blev 1652 beordret til at lade sin præstegård flytte ind i fæstningen, hvilket synes at være sket 1654-55.

